

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8309204075
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8309204075.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Branislava Brezu a doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. v právnej veci žalobkyne: Slovenskej republiky, za ktorú koná: LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Banská Bystrica, Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, zastúpenej: JUDr. Eva Koščová, advokátka, so sídlom Osloboditeľov 3, 066 01 Humenné, IČO: 37878409, proti žalovaným: 1/ A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXXX/XX, C., zastúpený: PBLegal Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Poľana 767/1, 066 01 Humenné, IČO: 54 413 249, 2/ E. C., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXXX/X, XXX XX D., 3/ A. C., nar. X.X.XXXX, bytom F. XXXX/X, XXX XX D., za účasti okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 22.9.2011 č. k. 18C/103/2009-352, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa mení tak, že žalobu zamietá.

Žalovaným priznáva vo vzťahu k žalobcovi trovy prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvého stupňa“) určil, že do vlastníctva Slovenskej republiky patria nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, k. ú. G. H., špecifikované vo výroku tohto rozhodnutia. Ďalším výrokom určil, že odporcovia sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť navrhovateľke trovy konania vo výške 6.649,79 eur v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetom sporu boli lesné nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. G. H.. Konštatoval, že tieto nehnuteľnosti v súčasnosti obhospodaruje Urbárske a pasienkové združenie - H. D. G. H., a to na základe dohody o vydaní majetku bývalých urbarníkov komposesorátov a podobných útvarov uzatvorenej dňa 18.8.1993 s LPM I.. Vlastníkmi týchto nehnuteľností, ktoré sú zapísané na LV č. XXX, k. ú. G. H., sú v jednej polovici Slovenská republika a žalovaní 1/ a 2/ každý v 1. Predtým tieto nehnuteľnosti boli zapísané v pozemnoknižnej vložke č. XX a ich pôvodnými vlastníkmi bola C. C. a J. K., občianky židovského pôvodu, ktoré v čase 2. svetovej vojny v rámci rasových perzekúcií boli deportované do koncentračného tábora. Žalobkyňa - Slovenská republika, ktorú v tomto konaní v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. zastupuje LMP I. ako správca jej majetku, 1 z týchto nehnuteľností nadobudla na základe rozhodnutia ONV finančného odboru Snina č. 4537/57 zo dňa 29.10.1957. Žalovaní vlastníctvo podielov, a to každý v 1 nadobudli na základe osvedčenia o vydržaní vlastníckeho práva spísaného na notárskom úrade notárky B. L. v Snine pod č. M. XXX/XXXX, M. XXXXX/XXXX. Ďalej konštatoval, že z potvrdenia Vojenského historického ústavu Bratislava obec G. H. bola v rokoch 1939 - 1945 súčasťou Maďarského kráľovstva a na tomto území platili jeho zákony.

3. Súd prvej inštancie poukazoval na zákon č. 384/1944 ME, podľa ktorého všetok majetok nachádzajúci sa na území Maďarského kráľovstva patriaci židom prešiel ako národný majetok na štát, pričom vzhľadom na to, že išlo o prevod vlastníctva na štát ex lege, knihový zápis mal deklaratórny význam. Tento vlastnícky stav zostal platný aj po vrátení tohto územia Československému štátu, avšak dotknuté osoby sa vrátenia majetku mohli domáhať cestou reštitučného konania, ktoré bolo upravené zákonom č. 128/1946 Zb. v 3-ročnej prekluzívnej lehote. Účinnosťou zákona č. 128/1946 Zb. nedošlo k obnoveniu vlastníckych práva osôb, ktoré tieto práva stratili v dobe neslobody od 29.9.1938 do 4.5.1945. Poukázal na stanovisko občianskeho kolégia NS k otázke nereštituovaného majetku na Slovensku č. CP 173/60.

4. Uzavrel, že v tomto prípade k zápisu zmeny vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nadobudnutým Maďarským kráľovstvom v zmysle citovaného maďarského zákona, platného aj v k. ú. obec G. H., nedošlo a nedošlo ani k uplatneniu nároku na reštitučné konanie ohľadom vrátenia zabratého majetku zapísaného v pozemnoknižnej vložke č. XX, k. ú. G. H., v zmysle zákona č. 128/1946 Zb. oprávnenými osobami, t. j. C. C. a J. K., ktoré v tom čase boli nezvestné, pričom J. K. a jej manžel B. boli vyhlásení za mŕtvych Okresným súdom Humenné až v roku 1949. Následkom toho správcom ich majetku bol zo zákona Fond národnej obnovy.

5. V roku 1948 z dôvodu, že v pozemkovej knihe neboli vyznačené v zmysle uvedených zákonov zmeny vlastníkov k sporným nehnuteľnostiam, došlo k rozhodnutiu konfiškačnej komisie v Snine číslo Kom 1/48 zo dňa 13.2.1948 ku konfiškácii pôdohospodárskeho majetku C. C., ktorá bola považovaná za občianku maďarskej národnosti, a to ku dňu 1.3.1945 a následne, ako to vyplýva zo zápisnice napísanej vo G. H. dňa 29.5.1948 došlo k prevzatiu lesných nehnuteľností nachádzajúcich sa v tomto katastri patriacich bývalej majiteľke C. C. a spol. v celkovej výmere 98,2943 ha do držby a úžitku Československého štátu v správe Štátnych lesov. Z prílohy k uvedenej zápisnici o prevzatí lesných nehnuteľností štátom vyplýva, že prevzaté boli aj parcely, ktoré v tom čase boli zapísané v pozemnoknižnej vložke č. XX, k. ú. G. H., a ktoré sú predmetom tohto sporu.

6. Vychádzajúc z týchto skutočností dospel k záveru, že len v dôsledku administratívnej chyby v konfiškačnom rozhodnutí číslo X/XX - G. zo dňa 13.2.1948 nebola uvedená aj J. K., čo však nemení nič na skutočnosti, že do držby aj jej majetku, najneskôr v roku 1948 vstúpil štát, ktorý prostredníctvom správckovských organizácií (LZ, LPZ, LPM) tieto nehnuteľnosti užíval až do roku 1993 a nadobudol k nim vlastnícke právo. Tiež poukázal na to, že pri kategórii aktov, ktoré sú len vecne chybné alebo nezákonné, platí prezumpcia ich správnosti, pokiaľ nie sú upravené alebo zrušené. Do tej doby je ich potrebné považovať za bezchybné a majú právne účinky a sú pre súdy podľa ust. § 135 ods. 2 O.s.p. záväzné (rozsudok NS SR č. 4Cdo/123/03). Konštatoval, že konfiškačné rozhodnutie týkajúce sa predmetnej veci, aj keď vykazuje určité nesprávnosti, doposiaľ zrušené nebolo. Slovenská republika, ktorá je nepochybne vlastníčkou sporných nehnuteľností a ktoré nadobudla jej predchodkyňa Československá republika na základe spomínaného rozhodnutia konfiškačnej komisie v Snine v roku 1948, tieto nehnuteľnosti prevzala a užívala ich prostredníctvom ňou poverených organizácií v celosti až do roku 1993. Uzavrel, že je veľmi nepravdepodobné, aby podiel z týchto nehnuteľností mohli žalovaní nadobudnúť vydržaním s poukazom na dobromyseľnú držbu týchto nehnuteľností ich právnymi predchodcami, ktorí, ako to vyplýva aj z výpovedí svedkov, poľnohospodárske nehnuteľnosti patriace J. K., nachádzajúce sa v blízkom okolí ich obydli, užívali a obrábali iba v rámci dobrých susedských vzťahov, keďže občania židovského pôvodu sa vo všeobecnosti poľnohospodárskej činnosti nevenovali. Vychádzajúc aj z týchto skutočností dospel k záveru, že žalovaní nie sú vlastníkami podielov zo sporných nehnuteľností a že tieto nadobudol Československý štát. Preto žalobe v celom rozsahu vyhovel. Zároveň však konštatoval, že tvrdenia žalovaných, že sporné nehnuteľnosti užívali ich predchodcovia do roku 1981 - 1982, t.j. do ich vysídlenia z obce G. H. v dôsledku výstavby vodnej nádrže Starina, považoval za nepreukázané. Vyplýva to aj z identifikácie parciel registra E-KN v k. ú. G. H. vyhotovenej Národným lesníckym centrom - Ústavom pre hospodársku úpravu lesov Zvolen zo dňa 23.2.2009, z ktorej vyplýva, že sporné nehnuteľnosti k 1.1.1970 boli v priamej správe štátu, t. j. v obhospodarovaní štátu prostredníctvom správcu lesov, o čom bola vedená evidencia. Od roku 1980 všetky lesné pozemky, a teda aj sporné nehnuteľnosti, boli obhospodarované N. I. a od roku 1990 ich obhospodaroval LPM I.. Uviedol, že vo výroku rozsudku neuvádzal druh sporných nehnuteľností vzhľadom na to, že z príslušného LV vyplýva, že ide o nesúlad druhu pozemku s registrom C, pričom z identifikácie sporných nehnuteľností podľa registra C predmetného LV zo 7.7.2008 je zrejmé, že všetky sporné nehnuteľnosti sú lesnými pozemkami. Vyplýva to aj zo znaleckého posudku znalca E. C.. Na túto skutočnosť zo strany žalovaných nebolo navrhované žiadne dokazovanie.

7. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal úspešnej navrhovateľke trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku za návrh na vydanie predbežného opatrenia vo výške 33,19 eur a trov právneho zastúpenia celkom vo výške 5.733,69 eur tak, ako ich špecifikoval v odôvodnení svojho rozhodnutia.

8. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný 2/ prostredníctvom zástupcu A. B. C.. Navrhol, aby súd žalobu zamietol ako neopodstatnenú a zaviazal žalobkyňu nahradiť žalovanej strane trovy prvostupňového a odvolacieho konania. Poukázal na genézu predmetného sporu a na právne závery Krajského súdu v Prešove v rozhodnutí 16Co/131/2010, v zmysle ktorých bol uložený pokyn prvostupňovému súdu ďalej vo veci konať. Poukázal na to, že konfiškačné rozhodnutie Kom 1/48 zo dňa 13.2.1948 jasne deklaruje, že „O. C., obyvateľku Maďarska treba považovať za osobu národnosti maďarskej, a preto majetok patriaci vlastníckym právom O. C. je skonfiškovaný ku dňu 1.3.1948, a to bez ohľadu na to, v ktorom katastrálnom území, či v ktorej obci na celom Slovensku sa tento majetok nachádza“. Zápisnica napísaná 29.5.1948 ako príloha konfiškačného rozhodnutia hovorí o prevzatí lesného majetku bývalého majiteľa C. C. a spol. No v žiadnom prípade nejde o nehnuteľnosti J. K.. K tejto zápisnici je príloha č. 1 Zoznam lesných nehnuteľností, v ktorom je jasne napísané prevzatie lesných nehnuteľností z PKV č. XXX. Tvrdil, že nehnuteľnosti z pôvodnej PKV č. 115 sú vedené na LV č. XXX a nie na LV č. XXX. Prvostupňový súd až do posledného pojednávania k týmto skutočnostiam nezaujal žiadne stanovisko, nevenoval im žiadnu pozornosť. Poukázal ku genéze sporu 18C/103/2009, že žalobca PM I. podal žalobu 8.7.2008, ktorá bola umelo vytvorená zo strany E. M. ako riaditeľa H. I., štátny podnik z dôvodu pomsty voči štatutárnym zástupcom UaPZ - PS G. H., ktorými sú otcovia žalovaných A. B. a A. P. C.. Zdôraznil, že o vlastníctve 1 Slovenskej republiky v správe LPM I. na LV č. XXX sa po prvýkrát dozvedeli po 15.10.2007 na SPF, regionálny odbor Humenné pri inventarizácii pozemkov a obnovovaní nájomnej zmluvy na kosenie TTP v k. ú. G. H. na rok 2008. Do toho času o vlastníctve Československého štátu v správe MNV G. H. na PKV č. XX nemali potuchu. Tvrdenia žalobcu, že nehnuteľnosti na PKV č. XX užívali od roku 1941, alebo od roku 1945 alebo aj od roku 1948 a nakoniec od roku 1958 sú vymyslené a nepravdivé, lebo orná pôda a TTP tvoria na PKV č. XX, teraz LV č. XXX, takmer 88 % celkovej výmery pôdy a N. I. nikdy nevyorali v k. ú. G. H. ani jednu brázdou a do roku 1986 nepokosili ani 1 m² TTP. V tejto súvislosti poukazoval na zákon č. 293/1992 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam a na tú skutočnosť, že lehoty na vydržanie sa neprerušili vznikom užívacieho práva socialistickej organizácie k nehnuteľnostiam. O násilnom prevzatí lesa od pasienkarov a urbarialistov v roku 1958 Q. D. N. - N. R. G. D. pripojil zápisnice zo dňa 25.6.1958. Konštatoval, že žalobkyňa nemá žiadne dôkazy o vlastníctve štátu na LV č. XXX, tieto neexistujú, cieľom je robiť obštrukcie proti zákonnému ukončeniu súdneho sporu. Tvrdenia žalobkyne o konfiškácii alebo vydržaní sú účelovými tvrdeniami.

9. V zákonom stanovenej lehote podal odvolanie aj žalovaný 1/. Uviedol, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Poukazoval, že žalobkyňa v priebehu celého súdneho konania neuniesla dôkazné bremeno v otázke titulu nadobudnutia vlastníctva konfiškáciou, ako aj titulu vstupu do oprávnenej držby predmetných nehnuteľností v preukázaní konkrétneho obdobia reálneho užívania nehnuteľností. Pozemky v súčasnosti zapísané na LV č. XXX, k. ú. G. H., boli vytvorené z pozemnoknižnej vložky č. XX k. ú. G. H.. J. K. bola spoluvlastníčkou 1 nehnuteľností zapísaných vo vložke č. 86 titulom nadobudnutia pod č. 2231/1931. Československý štát v správe MNV získal spoluvlastnícky podiel na pozemkoch vo vložke XX v roku 1958, a to na základe rozhodnutia ONV v Snine č. 4537/57 zo dňa 29.10.1957. Rozhodnutie sa však netýkalo podielu J. K., ale podielu C. C.. Žalobkyňa je teda spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností v podiele 1 z roku 1958 a svoj spoluvlastnícky podiel len v časti 12 ha užívala od roku 1958, kedy ich prevzala do užívania od urbárskej spoločnosti vo G. H.. Zvyšnú časť nehnuteľností užívali právni predchodcovia žalovaných, a to rodina C. od roku 1942 až do roku 1984 a následne od roku 1993 až doteraz. Ako dôkaz o tom svedčí aj dohoda o vydaní nehnuteľností zo dňa 17.8.1993. Poukazoval, že žalobkyňa nepreukázala nadobudnutie vlastníctva titulom vydržania, najmä v otázke titulu vstupu do oprávnenej držby dobromyseľnosti a reálneho užívania nehnuteľností. Nesúhlasil so závermi súdu prvého stupňa, že rozhodnutím konfiškačnej komisie v Snine pod č. 1/48-VI zo dňa 13.2.1948 došlo ku konfiškácii aj majetku J. K. a že do držby a jej majetku vstúpil žalobca v roku 1948 prostredníctvom správcovských organizácií, ktoré užíval v roku 1993. V tejto súvislosti poukazoval, že podľa Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. vlastnícke právo k nehnuteľnostiam

mohol nadobudnúť ten, kto ju držal nepretržite po dobu 10 rokov a že za oprávneného držiteľa sa považoval ten, kto so zreteľom na všetky okolnosti bol dobromyseľný v tom, že mu vec patrí, a to po celú vydržaciú dobu. Nadobudnutie vlastníctva titulom vydržania vyžaduje splnenie podmienok a prvou z nich je právny titul vstupu do držby. Žalobkyňa nepreukázala titul vstupu do oprávnenej držby. Tvrdenie o tom, že získala vlastníctvo na základe konfiškačného rozhodnutia priamo vylučuje a spochybňuje tvrdenie o vydržaní. Tvrdenie o vydržaní majetku spochybňuje samotnú konfiškáciu. Zákon č. 40/1964 Zb. v pôvodnom znení nepoznal inštitút držby a ani vydržania, až návrhom z roku 1982 bol zavedený inštitút držby s tým, že vydržať vec hnuiteľnú alebo nehnuteľnú mohol len občan. Je to zreteľné z ust. § 135a zákona č. 131/1982 Zb. Držiteľom ani vydržiteľom nemohol byť nik iný iba občan. Platí základná zásada, ktorá bola pri novele Občianskeho zákonníka uskutočnená zákonom č. 509/2010 Z.z. a je vyjadrená v ust. § 868, že pokiaľ ďalej nie je ustanovené inak, spravuje sa ustanovenie tohto zákona aj právne vzťahy vzniknuté pred 1.1.1992, avšak vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1.1.1992 sa posudzujú podľa doterajších predpisov, potom si štát nemohol započítať držbu nehnuteľností pred týmto dátumom, pretože niet osobitnej úpravy. Za tohto stavu by sa štát mohol stať vlastníkom len vtedy, ak by držal vec 10 rokov, a to do 1.1.1992, čo sa daného prípadu netýka, pretože malú časť spornej nehnuteľnosti žalobca vydal v roku 1993 ako štátu nepatriaci majetok a prestal s týmto majetkom nakladať. Žalobkyňa nepreukázala nadobudnutie vlastníctva ani konfiškáciou na základe Nariadenia č. 104/45 o konfiškácii a o urýchlenom rozdelení poľnohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov Slovenského národa. Ku konfiškácii majetku dochádzalo podľa zákona SNR č. 104/45 Zb. síce zo zákona, ale len po splnení všetkých dekrétom stanovených podmienok, medzi ktoré nevyhnutne patrilo aj rozhodnutie správneho orgánu o tom, že boli splnené podmienky pre jej konfiškáciu podľa tohto nariadenia a že majetok určitej fyzickej alebo právnickej osoby podlieha konfiškácii. Všeobecné súdy sú oprávnené skúmať, či právny akt je vôbec právnym aktom, či nejde o akt ničotný, či nadobudol právoplatnosť. Ak sa nekonalo so skutočným vlastníkom a nebolo mu ani doručené rozhodnutie o konfiškácii, toto rozhodnutie nemohlo nadobudnúť právoplatnosť. Inými slovami vlastník nemohol stratiť vlastníctvo k veci na základe rozhodnutia vydaného v konaní, ktorého účastníkom nebol. V tejto súvislosti poukázal na to, že pokiaľ ide o konfiškáciu v pozemkovej knihe č. XX, niet poznámky o konfiškácii pri sporných nehnuteľnostiach, niet ani rozhodnutia o konfiškácii na J. K. podľa ust. § 11 ods. 1 SNR č. 104/45 Zb., podľa ktorého súvislé lesné plochy vo výmere nad 100 ha, ako aj lesné plochy bez ohľadu na výmeru, ktoré so štátnymi lesmi susedia, alebo ktoré s týmito možné spojiteľ, pridelia sa štátu. Pokiaľ súd tvrdil, že sporné podiely zapísané vo vložke č. XX k. ú. G. H. podliehali konfiškácii podľa SNR č. 104/45 Zb. na základe konfiškačného rozhodnutia zo dňa 13.2.1948 je toto tvrdenie v rozpore s listinnými dôkazmi. V zmysle tohto rozhodnutia bol konfiškovaný totiž majetok C. C. a nie J. K. a bol konfiškovaný majetok zapísaný v pozemnoknižnej vložke č. XXX, k. ú. G. H., a to pozemnoknižné parcely 436, 437, 438, 439, 442, 443 a 444 (netýka sa pozemkov v pozemnoknižnej vložke XX). Aj keby sa dotýkal časti pozemkov z vložky XX, z ktorých je vo vložke zapísaných celkovo 99 parciel, mohol sa dotýkať iba podielu C. C.. Z toho je zjavné, že konfiškačné rozhodnutie sa týkalo inej osoby na nehnuteľnosti a s predmetom sporu nemá žiadnu súvislosť. Rovnako tvrdil, že o vlastníctve žalovaných bolo rozhodnuté príslušným štátnym orgánom podľa zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v medziach jeho právomoci verejnou listinou, na ktorej základe sa vykonal zápis do katastra nehnuteľnosti záznamom a súd z neho musí vychádzať. V súvislosti s napádaním žalobkyňou notárskych osvedčení poukazoval na skutočnosť, že o vlastníctve rozhodoval aj Okresný úrad v Snine podľa zákona č. 180/1995 Z.z., ktorý vydal verejnú vyhlášku, ktorou informoval všetkých účastníkov o zverejnení registra a oboznámení sa s ním na Obecnom úrade Stakčín. MPL štátnemu podniku I. bola zo strany Okresného úradu v Snine táto informácia doručená ako účastníkovi konania, mal možnosť podať písomné námietky. K žiadnym námietkam nedošlo, preto komisia o vlastníctve pozemkov definitívne rozhodla. Nie však v prospech žalobkyne. Okresný úrad v Snine rozhodnutím zo dňa 13.10.1999 č. OPPaLH rozhodol o vlastníctve sporných pozemkov, čo sa premietlo aj v záznamoch na Katastrálnom úrade, Správa katastra v Snine na LV č. XXX, k. ú. G. H.. Ďalej poukazoval, že súd sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal so všetkými skutočnosťami a dôkazmi, ktoré mali zásadný právny význam pre posunutie dôvodnosti návrhu žalobkyne a prijal nejasné právne závery. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 157 ods. 2 O.s.p., čo súd musí v odôvodnení rozsudku uviesť. Konštatoval, že prvou a základnou podmienkou pre vydržanie je existencia právneho titulu. Ak súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním mal za to, že otázku vydržania je dôvodné posúdiť podľa ustanovení zákona č. 141/1950 Zb., mal svoj záver náležitým spôsobom odôvodniť. Pokiaľ ide o konfiškáciu, treba uviesť, že v pozemkovej knihe č. XX k. ú. G. H. niet poznámky o konfiškácii pri sporných nehnuteľnostiach, niet rozhodnutia o konfiškácii majetku J. K.. Ak žalobkyňa tvrdila, že sporné podiely pôvodne zapísané vo vložke č. XX, k. ú. G. H., podliehali konfiškácii na základe konfiškačného

rozhodnutia, tak toto tvrdenie je v rozpore s listinnými dôkazmi, pretože v rozhodnutí bol konfiškovaný majetok len C. C. a nie majetok J. K.. Záver súdu o administratívnej chybe a o tom, že neuvedenie mena J. K. znamená prezumpcia správnosti, a teda bezchybnosť je záverom nezrozumiteľným. Rozhodnutie súdu považuje za nedostatočne zdôvodnené, pretože sa v ňom uvádzajú nepresvedčivé stanoviská, ktoré nevyplývajú z dôkazov a nerešpektujú sa vyslovené právne názory odvolacieho súdu. V tejto súvislosti poukázal aj na to, že okresný prokurátor v Humennom vstúpil do konania ako ochrana zákonnosti a zákonom chránených záujmov štátu, ktorý navrhol žalobu zamietnuť. Preto má za to, že súd pri posudzovaní vykonaných dôkazov prijal nesprávne právne závery a jeho dôvody v rozhodnutí sú nepresvedčivé. Navrhol, aby odvolací súd prehodnotil nesprávne skutkové zistenia a právne posúdenie vecí, žalobu zamietol a priznal mu trovy prvostupňového a odvolacieho konania v sume 9.904,67 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

10. K odvolaniu žalovaného 1/ sa písomne vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že údaje zapísané v pozemkovej knihe sú záväzné a pravdivé, pokiaľ sa nepreukáže opak a pokiaľ nie sú preukázané iné právne skutočnosti. Pokiaľ v pozemnoknižnej PKV vložke č. XX nie je vyznačená poznámka konfiškácia nehnuteľností, ešte neznamená, že tieto nehnuteľnosti nepodliehali konfiškácii podľa Nariadenia SNR č. 104/45 Zb., resp., že konfiškačné rozhodnutie, ktoré na základe tohto nariadenia bolo vydané a vzťahovalo sa na pozemky zapísané v PKV č. XX, nemohlo byť z hľadiska svojho obsahu právnym titulom na vstup štátu do držby predmetných nehnuteľností. Je nepochybné, že ak právna listina, ak aj nemá všetky náležitosti potrebné na priamy zápis do pozemkovej knihy, môže so zreteľom na všetky skutočnosti vyvolať v oprávnenom držiteľovi presvedčenie, že nehnuteľnosti aj na základe právne neperfektných listín nadobudol do svojho vlastníctva tento držiteľ. Opis posledného stavu z PKV č. XX, k. ú. G. H., nemá žiaden význam na neskoršie skutočnosti preukazované listinnými dôkazmi mimo posledného pozemnoknižného zápisu. Z vykonaného dokazovania je absolútne jasné, že okrem pôvodnej vlastníčky C. C. patrila k rodine C. aj J. K., K. C.. Právnymi nástupcami J. K. nebola v žiadnom prípade rodina C., ani z titulu rodovej príslušnosti, ani z iného titulu právnej skutočnosti. Konaním o dedičstve bolo zistené, kto boli synovia J. K., ale najmä, že sa domáhali vyňatia majetku ich matky J. K. z konfiškácie. V odvolaní síce citovali svojho starého otca D., ale konkretizovali ho číslom konfiškačného rozhodnutia, ktoré sa vzťahovalo na majetok C. C. a spol., a to rozhodnutie Kom X/XX - G.. zo dňa 13.2.1948. Je teda samozrejme, že pokiaľ sa samotní synovia J. K. domáhali vyňatia majetku z konfiškácie a odvolávali sa proti konkrétnemu konfiškačnému rozhodnutiu s uvedením čísla tohto rozhodnutia, dá sa tvrdiť, že táto konfiškácia sa nevzťahovala na podiel ich matky, že sa vzťahovala iba na podiel C. C.. Nebol dôvod, aby to jej synovia tak robili, ak by si mysleli, že vlastníctvo ich matky zostalo nedotknuté. D. J. K. obdržali aj odpoveď, pričom ich odvolaniu sa nevyhovelo. V spise sa ďalej nachádzajú dedičské rozhodnutia po J. K. a jej manželovi B., z ktorých vyplýva, že zomreli nemajetní a žiaden majetok ani nehnuteľnosti neboli predmetom dedenia. V konaní ďalej bola predložená zápisnica z fyzického prevzatia nehnuteľností štátom zo dňa 29.5.1948, z obsahu ktorej vyplýva, že štát prezval nehnuteľnosti ako celok a nie iba v podiele, a to od majiteľov C. C. a spol.. V zápisnici sú uvedené čísla pozemnoknižných parciel z PKV č. XX. Je absolútne nejasné, ako žalovaný dospel k záveru, že toto rozhodnutie sa netýka sporných parciel, ako v prílohe o zápisnici o fyzickom prevzatí sú uvedené parcely mpč. 1463, 1462, 164, 1468, 1472, 1473, 1474 o celkovej výmere vtedy 982 943 ha. Predmetom sporu sú lesné nehnuteľnosti nezapísané na LV č. XXX, kde sú parcely v stave E-KN citované a jednoznačne pochádzajú z PKV č. XX, čo je na LV č. XXX aj uvedené. Je pritom nepodstatné, že iba administratívnou chybou v prílohe č. 1 tejto zápisnice zo dňa 29.5.1948 je nesprávne uvedená vložka č. 115. Podstatné je, že v tejto zápisnici z fyzického prevzatia sú uvádzané parcely 1463, 1462, 1464, 1468, 1472, 1473, 1474 z PKV č. XX, k. ú. G. H.. Takéto parcely sa v PKV č. 115 nenachádzajú, ale nachádzajú sa v PKV č. XX. Preto nie je možné tvrdiť, že prevzatie sa netýkalo sporných parciel. Majiteľmi boli C. C. a spol., pričom iní vlastníci neboli. Žalovaný účelovo cituje ako mpč tie parcely z prílohy č. 1, ktoré sa ale nenachádzajú ani v PKV č. 115, ani v PKV č. XX a vyhýba sa vyjadreniu k vyššie citovaným parcelám a ich výmere o rozsahu 982 943 ha, s cieľom zavádzať súd. Konanie ROEP a zápis do registra nemá konštitutívne účinky a nezakladá nové vlastnícke vzťahy. ROEP má iba evidenčný charakter a nemôže zakladať nové vlastnícke vzťahy. Rozhodnutie pozemkového úradu o zápise schváleného ROEP do KN nezakladá žiadne právne skutočnosti a je záznamovou listinou. Nie je správne ani tvrdenie, že súd sa nevysporiadal so všetkými tvrdeniami a vykonanými dôkazmi. Žalobkyňa prostredníctvom svojich orgánov, sporné nehnuteľnosti fyzicky prevzala 29.5.1948, dôvodom bola konfiškácia nehnuteľností vo vlastníctve nielen C. C., ale aj J. K. a so zreteľom na všetky skutočnosti mohla byť a bola dobromyseľná, že jej nehnuteľnosti vlastníčky patria titulom konfiškácie, nielen C. C., ale aj J. K., s poukazom na odvolania synov J. K. o vyňatie z konfiškácie ich majetku, následne vstupom do oprávnenej držby a

fyzickým prevzatím 29.5.1948 a nikým nerušenou držbou až do roku 1993. Tieto nehnuteľnosti mal vo svojej držbe od 29.5.1948 iba štát a nikdy žalovaní, ani ich rodičia a už vôbec nie urbárska spoločnosť G. H.. Tento urbariát nebol do roku 1993 ani vlastníkom, ani užívateľom sporných parciel. Navrhovala, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok a priznal žalobkyni právo na náhradu trov odvolacieho konania.

11. Žalobkyňa sa vyjadrila aj k odvolaniu žalovaného 2/. Jeho vyjadrenia považovala za zarážajúce, s ohľadom na listinné dôkazy a svedecké výpovede produkované ním v súdnom konaní, ale najmä s ohľadom na spôsob nadobudnutia vlastníctva žalovanými. Pravdou je, že práve žalovaní nemajú jediný dôkaz o údajnom vlastníctve. Navyše proti nim vypovedali svedkovia v tomto konaní, ako aj svedkovia pred orgánmi činnými v trestnom konaní. Preto, pokiaľ sa má vyhodnotiť celkový skutkový stav s ohľadom na skutočnosti tvrdené v žalobe, nie je možné žalobu posudzovať bez ohľadu na skúmanie spôsobu ako mal nadobudnúť vlastníctvo žalovaný. Obrana žalovaného sa nemá vzťahovať iba na spochybňovanie tvrdenia žalobkyne, ale tiež na podporu jeho tvrdení preukázajúcich vlastníctvo žalovaných. Žalovaní sa týmto spôsobom nemôžu brániť, nakoľko dôkazy nielenže nemajú, ale nemajú ani skutočne hodnoverné vysvetlenie, ako tieto nehnuteľnosti mali nadobudnúť. Bolo nad všetky pochybnosti preukázané prevzatie štátom. Žalovaní ani ich otec, ani starý otec, ani urbariát, predmetné nehnuteľnosti neužívali do roku 1993. V konaní nebol produkovaný žiaden dôkaz o užívaní rodinou C., ale ani urbariátov. Poukazoval aj na ďalšiu dôležitú skutočnosť, s ktorou sa oboznámil z pripojeného Notárskeho spisu B. E. L. vo veci vydania osvedčenia. K náležitostiam potrebných pre vydanie osvedčenia podľa ust. § 63 Notárskeho poriadku sa okrem potvrdenia obce, čestných prehlásení dvoch svedkov, požaduje aj vyjadrenie právnickej osoby, ktorá je príslušná na správu nehnuteľností podľa osobitného predpisu, naznačil k tomu, že nemá k vzniku vlastníckeho práva výhrady. Pre vydanie osvedčenia o vydržaní majetku neznámeho vlastníka, teda podmieňuje zákon udelenie súhlasu správcovi majetku neznámeho vlastníka, v prípade lesných nehnuteľností - A. I., štátny podnik. V notárskom spise sa nenachádza súhlas N. I., štátny podnik ako zákonného správcu lesných pozemkov neznámych vlastníkov. Miesto toho je priložené čestné vyhlásenie urbárskej spoločnosti G. H. podpísané otcom jedného zo žalovaných, že súhlasí s vydaním osvedčenia o vydržaní pre svojho syna a synovca. Z výpisu z LV č. XXX, k. ú. G. H., vyplýva, že správcom majetku pôvodnej vlastníčky J. K. je lesopoľnospodársky majetok I., štátny podnik. Urbárska spoločnosť G. H. nie je a ani nemôže byť správcom majetku neznámeho vlastníka a nemôže udeľovať súhlas alebo nesúhlas k vydaniu osvedčenia.

12. Uviedla, že prvostupňový súd dostatočným spôsobom zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a priznal trovy odvolacieho konania.

13. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 23.2.2012, č.k. 16Co/140/2011-424, potvrdil napadnutý rozsudok. Zároveň vyslovil, že o trovách odvolacieho konania rozhodne odvolací súd samostatným uznesením. Následne uznesením zo dňa 29.2.2012, č.k. 16Co/140/2011-429, rozhodol o trovách odvolacieho konania tak, že žalobkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania a vyslovil, že žalovaní 1/ a 2/ na ich náhradu nemajú právo.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) uznesením č.k. 4Cdo/383/2012-569 zo dňa 26.11.2014 zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove z 23.2.2012, sp.zn. 16Co/140/2011, a uznesenie z 29.2.2012, sp. zn. 16Co/140/2011, a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie vo výroku, ktorým zrušil rozsudok odvolacieho súdu, odôvodnil tým, že odvolanie oboch žalovaných bolo doručené žalobkyni, ktorá k nim podala vyjadrenie a listinné dôkazy, okrem iného výpis z PKV č. 115, avšak ani jedno vyjadrenie k odvolaniu nebolo doručené žalovaným. Keďže odvolací súd vo svojom rozsudku odkázal na listinný dôkaz - výpis z PKV č. 115, ktorý predstavoval základ jeho argumentácie vo vzťahu k námietkam odvolateľov, nedoručenie vyjadrenia žalovaným zakladalo procesnú chybu. Tento listinný dôkaz nebol totiž v konaní pred súdom prvého stupňa predložený, ani vykonaný. Uvedeným postupom odvolací súd zaťažil svoje konanie vadou podľa § 237 písm. f) O.s.p..

15. Následne odvolací súd v súlade s názorom dovolacieho súdu po predložení spisu doručil vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovaného 1/ zo dňa 21.11.2011 (č.l. 404 - 408) a k odvolaniu žalovaného 2/ zo dňa 8.12.2011 (č.l. 412 - 417) právnenému zástupcovi žalovaného 1/ a žalovanému 2/ s tým, aby sa k

nemu vyjadrili. Žalovaný 1/ ani žalovaný 2/ možnosť vyjadriť sa k predmetným vyjadreniam žalobkyne nevyužili.

16. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v § 212 O.s.p., vec prejednal v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p., pričom miesto a čas vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, a zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, správne vyvodil právne závery a vo veci aj správne rozhodol. Na jeho zisteniach sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania a odvolací súd na tieto zistenia odkazuje v plnom rozsahu.

17. Uviedol, že základnou otázkou pre vyriešenie predmetu sporu bolo, či aj podiely po J. K. boli konfiškované konfiškačnou komisiou v Snine pod č. Kom X/XX - G., na základe ktorého žalobca uplatňoval titul vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam. Nebolo sporné, že na podiely na meno C. C. bolo vydané konfiškačné rozhodnutie a následne neskôr bolo zapísané aj vlastníctvo štátu v prospech k týmto nehnuteľnostiam. Bolo na súde zistiť či aj k podielom viažucim sa na meno J. K. má žalobkyňa titul vstupu do užívania týchto nehnuteľností, vlastníctva ktorého sa domáha. Z obsahu celého vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že predmetné nehnuteľnosti boli konfiškované konfiškačnou komisiou v Snine dňa 13.2.1948, ktorá vydala rozhodnutie pod č. Kom X/XX - G... Týmto rozhodnutím bol C. C. konfiškovaný majetok bez ohľadu na to, „v ktorej obci sa nachádzal“. Následne došlo aj k fyzickému prevzatiu tohto majetku štátom dňa 29.5.1948, o čom bola spísaná zápisnica, a z ktorej vyplýva, že išlo o prevzatie lesného majetku od C. C. a spol. o celkovej výmere 98 ha 29 árov a 43 m2. Tento majetok prevzalo Povereníctvo pôdohospodárstva pozemkovej reformy zastúpené Ústredným riaditeľstvom Štátnych lesov, zástupcom pracovnej skupiny TPPR v Humennom, zástupcom MNV, zástupcom roľníckej komisie a zástupcom správy konfiškovaného majetku. V uvedenej zápisnici bolo konštatované, že došlo k prevzatiu majetku C. C. a spol.. Na základe tejto skutočnosti odvodzovala žalobkyňa svoj titul vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam. Bol názoru, že bol konfiškovaný aj majetok spoluvlastníčky J. K..

18. Odvolací súd túto skutočnosť považoval za dôležitú vo vzťahu k zisteniu, či žalobkyňa disponuje titulom vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam aj po J. K. alebo nie, resp. či konfiškačné rozhodnutie vydané na meno C. C., je titulom na užívanie nehnuteľností J. K.. Za dôležitú považoval tú okolnosť, že v roku 1950 synovia J. K. podali odvolanie proti rozhodnutiu konfiškačnej komisie, o ktorom rozhodovalo Povereníctvo pôdohospodárstva Bratislava pod č. 10465/49-IX.-1 dňa 9.10.1950 tak, že odvolanie bolo odmietnuté a na majetok bol prevedený výkon pozemkovej reformy. Táto skutočnosť bola podstatná pre vyhodnotenie, či bol konfiškovaný aj majetok J. K. alebo nie. Ak by tomu tak nebolo, tento dôkaz by nevy povedal o tom, že proti rozhodnutiu konfiškačnej komisii sa odvolali synovia J. K. a žiadali o vyňatie jej majetku z konfiškácie. Ak by predmetom konfiškácie nebol aj majetok J. K., jej synovia by sa neboli odvolávali, resp. nebolo by proti čomu sa odvolať. Napokon nariadenie SNR č. 104/1945 Zb. SNR v § 3 ods. 1 umožňovalo aj deťom žiadať, aby tento majetok navyše do výmery 50 ha konfiškovaný nebol. D. J. K. sa odvolali voči konkrétnemu konfiškačnému rozhodnutiu, a takým bolo len rozhodnutie pod č. Kom X/XX - G.. zo dňa 13.2.1948, ktoré sa vzťahovalo aj na majetok C. C. a spol. Nebol dôvod, aby synovia J. K. tak robili, ak by si mysleli, že vlastníctvo ich matky zostalo nedotknuté. Navyše obdržali odpoveď o tom, že štát ich odvolaniu o vyňatie z konfiškácie nevyhoviel. O tom, ktorý hnuťelný majetok bol fyzicky preberaný štátom svedčí aj zápisnica z fyzického prevzatia dňa 29.5.1948, kde je uvedené číslo pozemknížnych parciel PKV č. XX k. ú. G. H. a parcely sú uvádzané o celkovej výmere 982 943 ha, teda také výmery, ktoré sa dotýkali len C. C. a J. K..

19. Preto odvolací súd sa stotožnil so záverom, ktorý prijal aj prvostupňový súd. Poukázal, že v dôsledku chyby, resp. omylu, nebola v konfiškačnom rozhodnutí uvedená aj J. K.. Bolo však preukázané, že žalobkyňa na základe konfiškačného rozhodnutia preberala celú výmeru im patriacu a v dôsledku správania sa aj synov J. K. mohla usúdiť, že predmetom konfiškácie je aj majetok J. K.. Nestotožnil sa s námietkou žalovaného 2/, že žalobkyňa nemá titul k nadobudnutiu vlastníctva. Naopak, je dôležité poukázať, že ak takúto vedomosť žalovaní mali, teda, že došlo k prevzatiu veci žalobkyňou bez právneho dôvodu - titulu, mali svoje právo uplatniť podľa reštitučných predpisov. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že vlastníkom týchto nehnuteľností je žalobkyňa.

20. Navyše dodal, že pri konfiškácii majetku sa vlastníctvo nadobúda z moci zákona spätne len s tým, že konfiškačný výmer sa vydával, aby sa konkretizovalo voči komu sa uplatňuje a voči ktorým

nehnutelnostiam. Kým sa nevydalo konfiškačné rozhodnutie, tak sa nevedelo, ktorý majetok spadá pod konfiškáciu. Ak v zápisnici o prevzatí majetku bolo vyznačené, ...a spol...“ - podľa názoru odvolacieho súdu to znamená, že sa konfiškačné rozhodnutie dotýkalo aj tých ostatných. Tí ostatní bola len J. K. a C. C., pretože len ony boli vlastníčkami nehnuteľností zapísaných v PKV č. XX k. ú. G. H.. Z dokazovania jasne vyplynulo, že sporné nehnuteľnosti boli fyzicky prevzaté štátom na základe konfiškačného rozhodnutia podľa Nariadenia vlády SNR č. 104/1945, o čom svedčí zápisnica o ich prevzatí zo dňa 29.5.1948, ku ktorej patrí aj príloha, ktorá obsahuje zoznam konfiškovaných nehnuteľností, kde v celku ide o tú výmeru, ktorej vlastníčkami boli len tieto osoby.

21. Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku žalovaného 2/, že súd prvého stupňa sa nezaoberal dôsledne zápisnicou o prevzatí majetku na základe konfiškačného rozhodnutia zo dňa 29.5.1948, z ktorej by malo vyplývať, že došlo k prevzatí nehnuteľností z pozemnoknižnej vložky č. 115. Prvostupňový súd v rámci dokazovania sa s ňou riadne oboznámil, zaoberal a zistil, že predmetom sporu sú lesné nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, kde sú parcely citované v stave E-KN pochádzajúce z PKV č. XX, čo je na LV č. XXX zreteľne uvedené. V zápisnici z fyzického prevzatia nehnuteľností sú uvádzané parcely 1462, 1464, 1468, 1472, 1473 a 1474 z PKV č. XX, k. ú. G. H.. Tieto parcely sa nachádzajú v PKV č. XX a majiteľmi týchto parciel bola C. C. a spol., t. j. aj J. K.. Z výpisu PKV č. 115, k. ú. G. H., nevyplýva, aby obsahovala parcely, ktoré boli predmetom fyzického prevzatia nehnuteľností podľa zápisnice zo dňa 29.5.1948 a nie je na tejto PKV ani zmienka o vlastníčkach, vo vzťahu ku ktorým bolo vydané konfiškačné rozhodnutie (výpis z PKV č. 115, k. ú. G. H.).

22. Po podanom dovolaní žalovaným 1/, Najvyšší súd SR v poradí druhým uznesením sp.zn. 4Cdo/167/2017-680 zo dňa 24.10.2018 zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.6.2015 sp. zn. 16Co/1/2015 a vec vrátil opätovne na ďalšie konanie. Uviedol, že odvolanie podali žalovaní 1/ a 2/. Odvolanie oboch bolo doručené žalobkyni, ktorá k nim podala vyjadrenie a listinné dôkazy, okrem iného aj výpis z PKV č. 115, pričom uvedené vyjadrenia žalobkyne boli doručené žalovaným 1/ a 2/. Poukázal, že odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia v časti, v ktorej sa vyporiadaval s podstatnými odvolacími argumentmi odvolateľov, opätovne odkázal na listinný dôkaz – výpis z PKV č. 115, ktorý predstavoval základ jeho argumentácie vo vzťahu k týmto námietkam. Tento listinný dôkaz však nebol v konaní pred súdom prvej inštancie predložený a nebol ani vykonaný. Dôkaz žalobkyňa predložila až vo svojom vyjadrení v odvolacom konaní. Odvolací súd preto procesne pochybil, keď v rozhodnutí opätovne vychádzal z dôkazu, ktorý nebol riadne vykonaný. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní považoval tento dôkaz za kľúčový pri svojej argumentácii k odvolacím námietkam žalovaného, a preto účastníci konania mali právo na to, aby sa mohli k vykonaným dôkazom v odvolacom konaní vyjadriť. Na tomto ich práve nič nemení skutočnosť, že listinné dôkazy boli doručené na vyjadrenie účastníkom, nakoľko tieto neboli odvolacím súdom na pojednávaní vykonané. Odvolací súd tak nepostupoval v súlade s ustanoveniami o vykonávaní dôkazov a nevykonal dôkaz, ktorým následne argumentoval, čím odňal takýmto postupom účastníkom konania možnosť k dôkazu sa vyjadriť.

23. K námietke dovolateľa, že odvolací súd sa v dôvodoch rozhodnutia nevyporiadal so všetkými jeho námietkami a argumentami, čím došlo k porušeniu práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia a následkom toho k odňatiu možnosti pred súdom konať, dovolací súd uviedol, že táto námietka nie je opodstatnená. Konštatoval, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia spolu s jeho odôvodením (okrem zistenej vady vyššie rozvedenej) je potrebné dospieť k záveru, že napadnutý rozsudok sám o sebe parametre riadne a dostatočne odôvodneného rozhodnutia spĺňa. Dovoláním napadnuté rozhodnutie uvádza všetky podstatné skutočnosti, preto mu v tejto súvislosti nemožno vytknúť procesné pochybenie.

24. Následne odvolací súd v súlade s týmto pokynom dovolacieho súdu nariadil pojednávanie v súlade s ust. § 385 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, (ďalej len „CSP“), predvolal účastníkov a vykonal dokazovanie, a to oboznámením sa s PKV č. 115, vyjadreniami účastníkov konania a dospel k záveru, že aj po tomto doplnenom dokazovaní odvolanie žalovaných 1/ a 2/ nie je dôvodné a napadnuté rozhodnutie je vecne správne.

25. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

26. Podľa odseku 2 právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

27. Podľa odseku 3 na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, sa použijú ustanovenia tohto zákona; ak však zákon doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase.

28. Podľa odseku 4 konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

29. Odvolací súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že listinné dôkazy, ktoré boli predmetom dokazovania na odvolacom súde, nezmenili nič na skutkových a právnych záveroch, na ktoré poukazoval už predtým odvolací súd vo svojich rozhodnutiach. Z dokazovania jasne vyplynulo, že sporné nehnuteľnosti boli fyzicky prevzaté štátom na základe konfiškačného rozhodnutia podľa Nariadenia vlády SNR č. 104/1945 o čom svedčí zápisnica o ich prevzatí zo dňa 29.5.1948, ku ktorej patrí aj príloha, ktorá obsahuje zoznam konfiškovaných nehnuteľností, kde v celku ide o tú výmeru, ktorej vlastníčkami boli len tieto osoby. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

30. Proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/61/2018-746 zo dňa 17.10.2019 podali žalovaní 1/, 2/ dovolanie.

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 4Cdo/77/2020-828 zo dňa 23.3.2022 dovolanie odmietol a žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie. Dovolanie žalovaného 1/ dovolací súd odmietol z dôvodu, že dovolanie žalovaného 1/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c) CSP). Dovolanie žalovaného 2/ bolo potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. e) CSP z dôvodu, že žalovaný 2/ ani napriek náležitému poučeniu zo strany odvolacieho súdu nepreukázal zastúpenie advokátom v dovolacom konaní a ani nepreukázal zodpovedajúce právnické vzdelanie (§ 429 ods. 2 písm. a) v spojení s § 468 CSP).

32. Na základe ústavnej sťažnosti žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/61/2018-746 zo 17.10.2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 4Cdo/77/2020-828 z 23.3.2022, Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom zo dňa 25.5.2023 sp.zn. I.ÚS 141/2023-68 rozhodol tak, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/61/2018-746 zo dňa 17.10.2019 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 4Cdo/77/2020-828 z 23.3.2022 boli porušené základné práva sťažovateľa podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Zároveň Ústavný súd SR uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 4Cdo/77/2020-828 z 23.3.2022 zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie. Ďalej vyslovil, že Najvyšší súd SR je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania 758,53 eur a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

33. Ústavný súd SR uznesením č.k. I.ÚS 141/2023-21 z 2.3.2023 ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva podľa Čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa Čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu prijal na ďalšie konanie; ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo zvyšnej časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

34. V uznesení o odmietnutí ústavnej sťažnosti sťažovateľa v časti, ktorou sa domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa Čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa Čl. 1 dodatkového protokolu (body 1 a 2) uviedol, že považuje za presvedčivo odôvodnený záver všeobecných súdov, že žalovaní nie sú podielovými spoluvlastníkmi konkrétne špecifikovaných pozemkov nachádzajúcich sa v katastrálnom území G. H., zapísaných na LV č. XXX (bod 63. nálezu).

35. Ústavný súd ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie predovšetkým kvôli zisteniu, či právne posúdenie vydržania sporných nehnuteľností Slovenskou republikou v kontexte pozemkových reforiem realizovaných na území predchádzajúcich štátnych útvarov, ako aj výsledku konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim podľa zákona č. 180/1995 Z.z. krajským súdom zodpovedá ústavnému štandardu súdnej ochrany práv strán sporu, ako aj to, či najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom rozhodol o prípustnosti dovolania sťažovateľa proti napadnutému rozsudku krajského súdu.

36. Z odôvodnenia nálezu Ústavného súdu SR vyplýva, cit.: „66. J. K. ako spoluvlastníčku konkrétne špecifikovaných pozemkov zapísaných v pozemnoknižnej vložke č. XX (používanej na evidenciu nehnuteľností od roku 1881 do mája 1964), ktorých sa po vykonaní pozemkových úprav v roku 1999 dotklo viacerých právnych zmien, treba považovať za nezistenú vlastníčku. 67. Skutočnosť, že ide o nezisteného vlastníka, však neznamená, že k nim nie je reálne možné usporiadať práva. 68. Smrť fyzickej osoby je v majetkových veciach právnou skutočnosťou, s ktorou sa spája univerzálna sukcesia podľa § 460 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Dedičstvo sa síce nadobúda smrťou poručiteľa, avšak princíp ingerencie štátu pri nadobúdaní dedičstva sa prejavuje v tom, že dedičstvo musí byť súdom (predtým štátnym notárstvom) prejednané a vyporiadané. Podľa rozhodnutia súdu (štátneho notárstva) o dedičstve sa nadobúda dedičstvo s účinnosťou ku dňu smrti poručiteľa (R 30/1993). 69. Na č. I. 520 súdneho spisu sa nachádza kópia listu Židovskej náboženskej komunity Humenné z 9. októbra 2012, z ktorého vyplýva, že v danom čase v Českej republike žil minimálne jeden právny nástupca J. K. (vnučka P. S.), a hoci uvedená komunita nemala vedomosť o dedičskom konaní po poručiťelke J. K., odporučila, aby „hore uvedené nehnuteľnosti boli prevedené na pozostalých rod. C. – C.“.

37. Ústavný súd ďalej v odôvodnení nálezu (bod 75.) uviedol, cit.: „Krajský súd dospel k záveru, že žalovaní neunesli dôkazné bremeno na podporu svojho tvrdenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom osvedčovania podľa § 63 ods. 1 Notárskeho poriadku pred notárkou B. E. L. formou notárskej zápisnice č. M. XXX/XXXX, M. XXXXX/XXXX z 11. augusta 2005, ktorá bola podkladom na vklad vlastníckeho práva účastníkov osvedčovania (vrátane sťažovateľa) do katastra nehnuteľností v časti B: Vlastníci a iné oprávnené osoby z práva k nehnuteľnosti pod poradovými číslami 3 a 4 (bod 4). Nezákonnosť uvedeného osvedčovania podľa § 63 ods. 1 Notárskeho poriadku nemala vplyv na vlastnícke právo J. K. k predmetným pozemkom evidované v príslušných evidenciách od roku 1931. 76. Na druhej strane, pokiaľ žalobkyňa v napadnutom konaní tvrdila, že pozemky nachádzajúce sa v katastrálnom území G. H. zapísané na LV XXX jej patria v celosti (1/1), v celkovej výmere 1 021 696 m², teda nielen 1/2 podiel po C. C., ale aj 1/2 podiel po J. K., bola rovnako povinná preukázať, že J. K. prišla o vlastnícke právo k predmetným pozemkom evidované v príslušných evidenciách od roku 1931 v súlade so zákonom a všeobecnými zásadami medzinárodného práva. 77. Ústavný súd preskúmaním napadnutého rozsudku zistil, že právne závery krajského súdu, ktorý ako vecne správny potvrdil rozsudok okresného súdu, ktorým určil, že do vlastníctva Slovenskej republiky patria konkrétne špecifikované pozemky nachádzajúce sa v katastrálnom území G. H., zapísané na LV č. XXX pod poradovým číslom vlastníka č. 3 v 1/4 a poradovým číslom vlastníka č. 4 v 1/4, sú predčasné a nezodpovedajú obsahu súdneho spisu. 78. Pozornosti krajského súdu ušla skutočnosť, že ani v napadnutom konaní začatom na základe žaloby žalobkyne, ktorá rovnako ako účastníci osvedčenia vyhlásení o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam podľa § 63 Notárskeho poriadku tvrdila, že vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam vydržala, nebola zabezpečená ochrana vlastníckeho práva J. K., keďže nebola zastúpená zákonnými zástupcami. 79. Ústavný súd považuje za neakceptovateľné, že krajský súd dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise nevyhodnotil podľa ich skutočného obsahu, keď zápisnicu v blanketovej forme, ktorá neobsahovala osobné údaje J. K. ani k nej nebolo pripojených všetkých deväť príloh, s ktorými mala tvoriť jeden celok (bod 42), spolu so žiadosťou synov J. K., ktorá mala byť doručená Povereníctvu pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, sekcie B 22 13. mája 1948 „o vypustenie z konfiškácie majetku nachádzajúceho sa v k. ú. G. H., ktorý nadobudla ich matka ako dedička po D. C.“, ako aj odpoveďou Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, sekcie B č. 10465/49-IX/1 z 9. októbra 1950 synovi J. K., že „odvolanie proti rozhodnutiu konfiškačnej komisie č. Kom. 1/1948-VI, ktorým bola vyrieknutá konfiškácia pôdohospodárskeho majetku D. C. v k. ú. G. H. odmieta, nakoľko tomuto odvolaniu nebol povolený odkladný účinok“, ktorých kópie sa v súdnom spise nenachádzajú, považoval za dostatočné na prijatie záveru o konfiškácii majetku J. K. podľa nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. SNR. 80. Neobjasnenou ostala aj skutočnosť, prečo až po uplynutí desiatich rokov (1. decembra 1958) od konfiškácie majetku C. C. (v roku 1948) bolo v pozemnoknižnej vložke č. XX (používanej na evidenciu nehnuteľností od roku 1881 do mája 1964) pod bodom č. 14

(s odkazom na zápis pod č. 13) zapísané: „Na 1/2cu C. C.... Podľa rozhodnutia ONV finanč. odboru v Snine zo dňa 29/10.1957 č. 4537/57 vkladá sa vlastnícke právo pre Československý štát (vo správe MNV) na 1/2cu.“ 81. Riziká plynúce z pochybení štátnych orgánov musí niesť štát a tieto omyly nemožno napravnovať na úkor dotknutých jednotlivcov, najmä pokiaľ nie je v stávke žiadny iný protichodný súkromný záujem (rozsudok ESLP vo veci Lelas proti Chorvátsku č. 55555/08). 82. Uvedené skutočnosti viedli ústavný súd k záveru, že právne posúdenie vydržania sporných nehnuteľností Slovenskou republikou v kontexte pozemkových reforiem realizovaných na území prechádzajúcich štátnych útvarov, ako aj výsledku konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim podľa zákona č. 180/1995 Z. z. krajským súdom nezodpovedá ústavnému štandardu súdnej ochrany práv sťažovateľa, ktorého odvolacími námietkami sa krajský súd účinne nezaoberal, hoci mali zásadný význam pre rozhodnutie vo veci samej. 83. Ústavný súd zároveň dodáva, že právni nástupcovia J. K. nemali dôvod uplatňovať si svoje majetkové práva podľa krajským súdom bližšie neoznačených reštitučných zákonov, keďže vlastnícke právo J. K. bolo evidované v príslušných evidenciách od roku 1931 do roku 2005 (k tomu pozri rozsudok ESLP vo veci Žáková proti Českej republike, č. 2000/09).“

38. Po zrušení a vrátení veci Ústavným súdom SR, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 4Cdo/99/2023-916 zo dňa 25.9.2023 rozhodol tak, že v dovolacom konaní pokračuje na strane žalovaného 2/ s dedičmi pôvodného žalovaného A. P. C., nar. XX.X.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, a to 1/ E. C., nar. XX.X.XXXX a 2/ A. C., nar. X.X.XXXX, obaja bytom D., F. XXXX/X.

39. Najvyšší súd SR uznesením č.k. 4Cdo/99/2023-920 z dňa 24.10.2023 rozhodol o dovolaní žalovaných tak, že rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 17.10.2019, sp.zn. 16Co/61/2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň zrušil uznesenie Okresného súdu Humenné z 9.11.2022, č.k. 18C/103/2009-889 a uznesenie Okresného súdu Humenné zo 6.9.2022, č.k. 18C/103/2009-866 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Humenné z 9.11.2022, č.k. 18C/103/2009-887.

40. Najvyšší súd SR vzhľadom na vyššie citovaný nálezu ústavného súdu opätovne prejednal dovolanie žalovaného 1/ rešpektujúc právny názor vyslovený v predmetnom náleze a konštatoval, cit.: „Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu zistil, že záver súdov nižšej inštancie, že žalovaní nie sú podielovými spoluvlastníkmi konkrétne špecifikovaných pozemkov nachádzajúcich sa v katastrálnom území G. H., zapísaných na LV č. XXX je presvedčivo odôvodnený (viď aj bod 63 nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 141/2023). Pokiaľ však žalobkyňa v konaní tvrdila, že pozemky nachádzajúce sa v katastrálnom území G. H. zapísané na LV č. XXX jej patria v celosti (1/1), teda nielen 1/2 podiel po C. C., ale aj 1/2 podiel po J. K., bola rovnako povinná preukázať, že J. K. prišla o vlastnícke právo k predmetným pozemkom. Z listinných dôkazov založených v spise však taká skutočnosť nevyplýva. Odvolací súd dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise nevyhodnotil podľa ich skutočného obsahu, keď zápisnicu v blanketovej forme, ktorá neobsahovala osobné údaje J. K. ani k nej nebolo pripojených všetkých deväť príloh, s ktorými mala tvoriť jeden celok (č. I. 534 - 535), spolu so žiadosťou synov J. K., ktorá mala byť doručená Povereníctvu pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, sekcii B 22 nadobudla ich matka ako dedička po D. C.“, ako aj odpoveďou Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, sekcie B č. 10465/49-IX/1 z 9. októbra 1950 synovi J. K., že „odvolanie proti rozhodnutiu konfiškáčnej komisie č. Kom. 1/1948-VI, ktorým bola vyrieknutá konfiškácia pôdohospodárskeho majetku D. C. v k. ú. G. H. odmieta, nakoľko tomuto odvolaniu nebol povolený odkladný účinok“, ktorých kópie sa v súdnom spise nenachádzajú, považoval za dostatočné na prijatie záveru o konfiškácii majetku J. K. podľa nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. SNR. Neobjasnenou ostala aj skutočnosť, prečo až po uplynutí desiatich rokov (1. decembra 1958) od konfiškácie majetku C. C. (v roku 1948) bolo v pozemkníknížnej vložke č. XX (používanej na evidenciu nehnuteľností od roku 1881 do mája 1964) pod bodom č. 14 (s odkazom na zápis pod č. 13) zapísané: „Na 1/2cu C. C.... Podľa rozhodnutia ONV finanč. odboru v Snine zo dňa 29/10.1957 č. 4537/57 vkladá sa vlastnícke právo pre Československý štát (vo správe MNV) na 1/2cu.“ Riziká plynúce z pochybení štátnych orgánov musí niesť štát a tieto omyly nemožno napravnovať na úkor dotknutých jednotlivcov, najmä pokiaľ nie je v stávke žiadny iný protichodný súkromný záujem (rozsudok ESLP vo veci Lelas proti Chorvátsku č. 55555/08).

41. 17. Zo súdneho spisu je zrejmé, že konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim v katastrálnom území G. H. s určeným pozemkovoknižným operátom začalo v roku 1997 (č. I. 78 súdneho spisu). Okresný úrad rozhodnutím č. OPPaLH-99/50930-Ši z 13. októbra 1999 „schválil register obnovenej evidencie pozemkov v katastrálnom území G. H., obec D., P. D., kraj Prešovský...“ s tým, že neznámych vlastníkov a vlastníčok, ktorých miesto trvalého pobytu alebo sídlo nebolo známe

zastupoval Slovenský pozemkový fond (regionálne pracovisko Humenné), ktorému boli doručené výpisy z návrhu registra. Medzi subjektami, ktorým boli doručené výpisy z návrhu registra bol aj N. A. I., štátny podnik (č. I. 83 až 85 súdneho spisu). Schválený register je verejnou listinou, na základe ktorej okresný úrad zapísal údaje registra do katastra nehnuteľností tak, že na LV č. XXX, v časti B (Vlastníci a iné oprávnené osoby) vložil pod č. 1 J. K., rodenú C., bez jej bližšej identifikácie dátumom narodenia, rodným číslom a miestom trvalého pobytu, len s údajom týkajúcim sa správy „(SPF)“, ako podielovú spoluvlastníčku vo veľkosti podielu 1/2 nehnuteľností - pozemkov nachádzajúcich sa v katastrálnom území G. H., a pod č. 2 Slovenskú republiku - N. A. I., štátny podnik (č. I. 130 až 131 súdneho spisu). Je potrebné preto skonštatovať, že právni nástupcovia J. K. teda nemali dôvod uplatňovať si svoje majetkové práva podľa reštitučných zákonov, keďže vlastnícke právo J. K. bolo evidované v príslušných evidenciách od roku 1931 do roku 2005 (k tomu pozri rozsudok ESLP vo veci Žáková proti Českej republike, č. 2000/09).

42. 18. V zmysle čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje. V kontexte citovaného článku Ústavy Slovenskej republiky je potrebné tiež uviesť, že odvolací súd opomenul vziať na zreteľ skutočnosť, že pokiaľ žalobkyňa v konaní tvrdila, že vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam vydržala, nebola zabezpečená ochrana vlastníckeho práva J. K., keďže ju treba považovať za nezistenú vlastníčku, ktorá mala byť v konaní zastúpená zákonnými zástupcami. Skutočnosť, že ide o pozemky nezisteného vlastníka, neznamena, že k nim nie je reálne možné usporiadať práva. Smrť fyzickej osoby je v majetkových veciach právnou skutočnosťou, s ktorou sa spája univerzálna sukcesia podľa § 460 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Dedičstvo sa síce nadobúda smrťou poručiteľa, avšak princíp ingerencie štátu pri nadobúdaní dedičstva sa prejavuje v tom, že dedičstvo musí byť súdom (predtým štátnym notárstvom) prejednané a vyporiadané. Podľa rozhodnutia súdu (štátneho notárstva) o dedičstve sa nadobúda dedičstvo s účinnosťou ku dňu smrti poručiteľa (pozri body 66, 67, 68 a 78 nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 141/2023). Z vyjadrenia Židovskej náboženskej komunity Humenné z 9. októbra 2012 vyplýva (č. I. 520) vyplýva, že v tom čase žil minimálne jeden právny nástupca J. K. (vnučka P. S., narodená XX. XXXX XXXX, T. M.). V zmysle § 174 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) súd uznesením začne konanie o dedičstve aj bez návrhu, len čo sa dozvie, že niekto zomrel, alebo bol vyhlásený za mŕtveho, ibaže sa konanie už začalo na návrh.

43. 19. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní nie sú podielovými spoluvlastníkmi konkrétne špecifikovaných pozemkov nachádzajúcich sa v katastrálnom území G. H., zapísaných na LV č. XXX, ako aj na to, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril pochybnosť (bod 71 nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 141/2023), ako a či vôbec zákonní zástupcovia nezistených vlastníkov (Slovenský pozemkový fond resp. Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik) využívajú dostupné opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky ochrany ich práv a oprávnených záujmov v konaniach pred orgánmi verejnej správy alebo všeobecnými súdmi, bude tiež potrebné, aby súdy v ďalšom konaní podali podnet prokurátorovi na podanie žaloby podľa § 93 ods. 1 písm. b) CSP o určenie vlastníctva (ak boli porušené ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu), a to v prospech nezistenej vlastníčky J. K. (ktorej vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam zapísané na LV č. XXX, kat. územia G. H., patrilo do roku 2005 na základe verejnej listiny - schváleného registra obnovenej evidencie pozemkov). V prípade, ak bude takýmto postupom vlastnícke právo nezistenej vlastníčky J. K. právoplatným súdnym rozhodnutím určené, bude nevyhnutné aby bolo následne začaté dedičské konanie. Súd také konanie začne na podnet (najmä štátneho orgánu, teda aj prokuratúry), ale aj z vlastného podnetu, ak sám pri svojej činnosti hodnoverne zistí, že niekto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho. Tak bude zabezpečená aj ochrana práv nezistenej vlastníčky.

44. Dovolací súd ďalej odvolaciemu súdu uložil povinnosť, aby osobitnú pozornosť venoval odvolacím námietkam žalovaného 1/, ktoré spochybňujú vecnú správnosť rozhodnutia prvoinštančného súdu v tom, že do vlastníctva Slovenskej republiky patria sporné pozemky uvedené v bode 1 prvej vety tohto uznesenia dovolacieho súdu. Vzhľadom na skutočnosť, že dovolací súd vyhovel dovolaniu žalovaného 1/, nezaoberal sa dovolaním pôvodného žalovaného 2/ (ktoré bolo predchádzajúcim uznesením najvyššieho súdu sp.zn. 4Cdo/77/2020 odmietnuté z dôvodu, že nepreukázal zastúpenie advokátom v dovolacom konaní a ani nepreukázal právnické vzdelanie), lebo toto následné zrušujúce rozhodnutie najvyššieho súdu sa vzťahuje aj na právnych nástupcov žalovaného 2/ pre ich nerozlučné procesné spoločenstvo so žalovaným 1/. Vzhľadom na účinky dovolacieho rozhodnutia aj pre ďalšie rozhodovanie

o trovách konania, zrušil uznesenie Okresného súdu Humenné z 9.11.2022 č.k. 18C/103/2009-889 a uznesenie Okresného súdu Humenné zo 6.9.2022 č.k. 18C/103/2009-866 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Humenné z 9.11.2022 č.k. 18C/103/2009-887, ktoré sú svojou povahou závislým výrokom k zrušenému meritórnemu rozhodnutiu, a teda účinky zrušenia sa musia vzťahovať aj na tieto, dovolaním nenapadnuté, rozhodnutia.

45. Po zrušení a vrátení veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky, odvolací súd viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 455 CSP) rešpektujúc pokyn najvyššieho súdu vyzval Okresnú prokuratúru Humenné listom zo dňa 25.3.2024 (č.l. 958 spisu), ktorá je subjektom konania, na oznámenie skutočností, či využili oprávnenie plynúce z ustanovenia § 93 ods. 1 písm. b) CSP a podali žalobu o určenie vlastníckeho práva v prospech nezistenej vlastníčky J. K., resp. či tak mienia urobiť.

46. Listom zo dňa 25.3.2024, doručeným žalobkyňi dňa 28.3.2024 (č.l. 960 spisu) súd vyzval žalobkyňu na oznámenie o prípadnej zmene skutočností, a to, či sa nezmenili okolnosti podania predmetnej žaloby s poukazom na právny názor Ústavného súdu SR vyslovený v náleze z dňa 25.5.2023 sp.zn. I.ÚS 141/2023-68 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.10.2023, sp.zn. 4Cdo/99/2023.

47. Okresná prokuratúra Humenné listom zo dňa 2.4.2024 oznámila odvolaciemu súdu, že nevyužila oprávnenie plynúce z ustanovenia § 93 ods. 1 písm. b) CSP a nepodala žalobu o určenie vlastníckeho práva v prospech nezistenej vlastníčky J. K. a ani tak nemieni urobiť.

48. Podaním zo dňa 5.4.2024 oznámila žalobkyňa odvolaciemu súdu, že sa nezmenili okolnosti podania predmetnej žaloby.

49. Odvolací súd vo veci nariadil pojednávanie v súlade s ust. § 385 CSP, na ktoré boli predvolané strany sporu a prokurátor. Po vyvolaní veci zistil, že pojednávania sa nezúčastňuje žalobkyňa, ktorá svoju neúčast oznámila, elektronicky ospravedlnila podaním elektronickým zo dňa 24.6.2024 a súhlasila s tým, aby súd konal bez jej osobnej účasti. Ďalej sa nezúčastnili osobne žalovaní 2/ a 3/. Za žalovaného 1/ bol prítomný právny zástupca a za žalovaných 2/ a 3/ bol prítomný splnomocnenec. Tiež bol prítomný aj zástupca za Okresnú prokuratúru Humenné na základe udeleného poverenia.

50. Odvolací súd sa oboznámil s doterajším priebehom konania v súlade s ustanovením § 385 CSP, ale aj s listinnými podaniami nachádzajúcimi sa v spise, a to na:

- č.l. 17 až 20 - Zápisnica Povereníctva a pôdohospodárstva a pozemkovej reformy,
- č.l. 21 - Príloha k zápisnici o preberaní lesného majetku,
- č.l. 22 - žiadosť B. a U. K. zo dňa 13.5.1948 o vypustenie majetku D. C.,
- č.l. 24 - Rozhodnutie o odmietnutí odvolania proti konfiškácii zo dňa 9.10.1950, č.l. 25 Rozhodnutie konfiškačnej komisie,
- č.l. 26 - obecné svedectvá 17.6.1948,
- č.l. 35 - zoznam skonfiškovaných a vykúpených majetkov,
- č.l. 44 - návrh na záznam vlastníckeho práva do katastra na základe osvedčenia,
- č.l. 60 - výpis z pozemkovej knihy,
- č.l. 61 - Odbor poľnohospodárstva a lesného hospodárstva ONV v Snine: Zápisnica zo dňa 25.6.1958 o odovzdaní spoločného lesa Bývalý urbariát G. H. do obhospodarovania Krajskej správe lesov Lesnému závodu Stakčín,
- č.l. 64 - Dohoda o vydaní majetku bývalých urbarníkov, komposesorátov a podobných útvarov urbárskej spoločnosti LPM I. 18.8.1993,
- č.l. 107 - Národné lesnícke centrum Zvolen identifikácia vybraných parciel registra E KN v k.ú. G. H.,
- č.l. 127 - notárska zápisnica o vydržaní A. H. zo dňa 14.11.1997.

V spise 18C/103/2003 okresného súdu na:

- č.l. 18 - návrh A. C. na záznam vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti 11.8.2005,
- č.l. 20 - notárska zápisnica M., M. XXXXX/XXXX,
- č.l. 23, 24, 25 - výpis z katastra nehnuteľností,
- č.l. 40 - stanovisko Urbárskej a pasienkového združenia k žalobe LPM I. zo dňa 26.10.2009,
- č.l. 47 - vyhlásenie za mŕtvu J. K. zo dňa 8.7.1949, deň úmrtia X.X.XXXX,
- č.l. 71 – 85 - spisový obal Rozhodnutie o schválení ROEP v k.ú. G. H.,

- č.l. 132 - Dohoda o vydaní majetku bývalých urbarníkov, komposesorátov a podobných útvarov príloha č. 2 zo dňa 18.8.1993,
- č.l. 141 - spisový obal ROEP – Zápis,
- č.l. 153 - Výpis z pozemkovoknižnej evidencie vložky č. XX,
- č.l. 167 - list vlastníctva z roku 2002 vlastníci: H. A. 1, N. I. 1,
- č.l. 183 - Znalecký posudok 1/2008 vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty lesného majetku na pozemky,
- č.l. 193 - list vlastníctva zo dňa 13.1.2009 vlastníci: Slovenská republika 1, C. B. 1, C. P. 1, N. I. 0/0 - správca,
- č.l. 222 - list vlastníctva z 19.3.2005 vlastníci: K. J. 1, N. I. 1,
- č.l. 252 - Vojenský historický ústav Bratislava, potvrdenie, že Veľká poľana bola v rokoch 1939 - 1945 súčasťou Maďarského kráľovstva,
- č.l. 305 - 310 - Lesný hospodársky plán LPM, š.p. I.,
- č.l. 336 - potvrdenie Obce Stakčín, že na LV XXX je vlastníkom A. B. C., na LV XXX A. P. C., na LV XXX obaja vlastníci,
- č.l. 387 - Výpis z LV č. XXX zo dňa 4.8.2011 vlastníci: Slovenská republika 1/1, titul nadobudnutia PKV 115, N. I., V. – správca 0/0,
- č.l. 399 - Zápisnica o odovzdaní lesa bývalý urbariát do obhospodarovania Krajskej správe lesov LZ Stakčín z 25.6.1958,
- č.l. 400 - Zápisnica o odovzdaní Les-Pasienkového spoločenstva G. H. do obhospodarovania Krajskej správe lesov LZ Stakčín,
- č.l. 407 – 408 - Pozemnoknižná vložka č. XXX zo dňa 3.1.1959,
- č.l. 415 - list vlastníctva č. XXX,
- č.l. 460 - list vlastníctva zo dňa 30.3.2012,
- č.l. 461 - všeobecná hodnota lesnej nehnuteľnosti LV č. XXX, č.l. 520 vyjadrenie Židovskej náboženskej komunity Humenné k nehnuteľnostiam PKV č. 86 G. H.,
- č.l. 533 - rozhodnutie Konfiškačná komisia zo dňa 23.7.1948 o O. C.,
- č.l. 534 - zápisnica Povereného pôdohospodárskej a pozemkovej reformy z 29.5.1948 o prevzatí lesného majetku bývalých majiteľov C. C.,
- č.l. 567 - Židovská náboženská komunita zo dňa 9.10.2012,
- č.l. 568 - žiadosť zo dňa 28.5.1948 B. a U. K. o povolenie predaja majetku adresovanej Dočasnej okresnej správnej komisii v Snine,
- č.l. 613 - 617 - súhrn listín, svedectiev predložených A. B. C.,
- č.l. 618 - úmrtý list D. C. X.X.XXXX G. G. H.,
- č.l. 620 - list vlastníctva zo dňa 8.6.1998.

51. Ďalej sa oboznámil s písomnými podaniami v rámci predmetného odvolacieho konania, a to na:

- č.l. 944 – nachádza sa podanie zástupcu žalovaného 2/ A. B. C. označené ako „Úmyselné a účelové procesné chyby okresného a krajského súdu“ zo dňa 18.12.2023.
- na č.l. 949 zo dňa 10.1.2024 - podanie A. B. C. „Vysvetlivky a doplnenia k výrokom z uznesenia najvyššieho súdu a nálezom ústavného súdu a pripomienky k rozsudkom Krajského súdu v Prešove.
- na č.l. 955 - podanie A. B. C. „Písomný komentár k znaleckému posudku 1/2008 spracovaný E. B. C., N. I. V. H. zo dňa 16.7.2010“.
- na č.l. 957 – prípis Krajského súdu v Prešove označené ako „Výzva Okresnej prokuratúre Humenné na oznámenie skutočností“, či využili oprávnenia plynúce z ustanovenia § 93 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku v podaní žaloby o určenie vlastníckeho práva v prospech nezistenej vlastníčky J. K., resp. či tak mienia urobiť. Rovnako podanie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.3.2024 výzve adresovanej Lesom Slovenskej republiky, š.p., Námestie SNP 8, a to ohľadom tej skutočnosti, či v súvislosti s nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 25.5.2023 v spojení s uznesením najvyššieho súdu a jeho rozhodnutím z 24.10.2023 o oznámenie skutočností, či sa nezmenili okolnosti podania predmetnej žaloby.
- na č.l. 963 - písomné podanie Okresnej prokuratúry v Humennom zo dňa 2.4.2024, ktorým tamojšia prokuratúra oznámila, že nepodala žalobu o určenie vlastníckeho práva v prospech nezistenej vlastníčky J. K. a ani tak nemieni urobiť.
- na č.l. 973 – vytýčenie termínu pojednávania Krajským súdom v Prešove zo dňa 31.5.2024 s vykázaním doručenia všetkých dotknutých účastníkov tam uvedených.

- na č.l. 976 - písomné podanie A. B. C. označené ako „Námietky voči výrokom JUDr. Anny Kovaľovej uvedených v rozhodnutiach a uzneseniach sp.zn. 16Co/61/2018“, z obsahu ktorého vyplýva záver pisateľa o tom, že žiada JUDr. Kovaľovú, aby zobrala na zreteľ svoje vlastné uznesenie z 15.11.2010 a jeho konštatovania o tom, že dotyčná má možnosť napraviť svoje rozhodnutia a vrátiť mu peniaze, ktoré mu boli neoprávnene vyrubené a posúdiť nepravdivý znalecký posudok, ktorý vypracoval E. B. C. s pozdravom „Bože daj, aby sudcovia súdili spravodlivo, lebo aj oni budú raz súdení“.

- na č.l. 978 - podanie A. B. C. označené ako jeho písomnú výpoveď v rámci prípadného pojednávania vo veci 16Co/23/2023 a rozšírenie jeho výpovede aj po pojednávaniach v konaní XX/XX/XXXX konaných na Okresnom súde v Humennom a po preštudovaní si zápisníc z uznesenia ústavného súdu a iných písomností založených v spise.

- na č.l. 982 – písomné podanie A. B. C. označené ako vysvetlivky a doplnenia k výrokom uznesenia najvyššieho súdu z 24.10.2023 a nálezu ústavného súdu z 25.5.2023 a pripomienky k rozsudkom krajského súdu.

- plná moc žalobkyne zaslaná elektronickým podaním, súčasťou ktorého je aj ospravedlnenie jej účasti na pojednávaní, o tom, že splnomocnencom Lesov SR je JUDr. Eva Koščová, advokátka, advokátska kancelária Humenné, Slovenská republika, podľa plnej moci zo dňa 17.6.2024.

52. Na odvolacom pojednávaní konanom dňa 27.6.2024 právny zástupca žalovaného 1/ predniesol návrh na oboznámenie nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky I.ÚS 141/2023 zo dňa 25.5.2023 v bodoch 75. až 83, ktoré následne predsedníčka senátu oboznámila v uvedených bodoch, z ktorých vyplýva, že:

53. V bode 75. ústavný súd poukazuje na okolnosti odôvodnenia rozhodnutia Krajským súdom v Prešove, ktorý konštatoval, že žalovaní neuniesli dôkazné bremeno na podporu svojich tvrdení o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom osvedčovania podľa § 63 ods. 1 Notárskeho poriadku, notárkou B. E. L. formou notárskej zápisnice, ktorá bola podkladom na vklad vlastníckeho práva pre osvedčovanie. Nezákonnosť uvedeného osvedčenia nemala vplyv na vlastnícke právo J. K. k predmetným pozemkom evidovaným v príslušných evidenciách od roku 1931.

54. V bode 76. ústavný súd poukazuje, že pokiaľ žalobkyňa v napadnutom konaní tvrdila, že pozemky nachádzajúce sa v k.ú. G. H. na LV XXX jej patria v celosti, teda nielen 1 po C. C., ale aj 1 po J. K., bola povinná preukázať, že J. K. prišla o svoje vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam.

55. V bode 77. ústavný súd považoval závery krajského súdu a súdov predchádzajúcich za predčasné a nezodpovedajúce obsahu súdneho spisu. Poukázal na to, že ušla pozornosti tá skutočnosť, že v napadnutom konaní začatom na základe žaloby žalobkyne, ktorá rovnako ako účastníci osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva, tvrdila, že vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti vydržala, nebola zabezpečená ochrana vlastníckeho práva J. K., keďže nebola zastúpená zákonnými zástupcami.

56. V bode 79. považoval ústavný súd za neakceptovateľné, že dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise neboli vyhodnotené podľa skutočného obsahu, najmä pokiaľ ide o blanketovú formu zápisnice uvedenej v bode 42. tohto nálezu. Bod 42. tohto nálezu hovorí o zápisnici súvisiacej s prevzatím lesného majetku do držby a úžitku Československého štátu, teda zápisnice z 25.5.1948.

57. V bode 80. poukazuje na to, že neobjasnenou ostala skutočnosť, prečo až po uplynutí 10 rokov od konfiškácie majetku C. C. bolo v pozemnoknižnej vložke na 1 C. C. vložené vlastnícke právo pre Československý štát podľa rozhodnutia ONV finančného odboru.

58. V bode 81. poukazuje na riziká plynúce z pochybení štátnych orgánov, ktoré musí niesť štát a omyly nemožno napravnovať na úkon dotknutých jednotlivcov. Poukazuje na rozsudok ESLP vo veci Lelas proti Chorvátsku č. 55555/08.

59. V bode 82. poukazuje na to, že tieto skutočnosti viedli ústavný súd k záveru, že právne posúdenie vydržania sporných nehnuteľností Slovenskou republikou v kontexte pozemkových reforiem, ako aj výsledku konania o obnove evidencie niektorých pozemkov podľa zákona č. 180/1995 Z.z. nezodpovedá ústavnému štandardu ochrany práv sťažovateľa a mali zásadný význam pre rozhodnutie vo veci.

60. V bode 83. dodáva, že právní nástupcovia J. K. nemali dôvod si uplatňovať svoje majetkové práva podľa krajským súdom bližšie neoznačených reštitučných zákonov, keďže vlastnícke právo Etely bolo evidované od roku 1931 do roku 2005.

61. Na tomto pojednávaní zároveň zástupca za žalovaných 2/ a 3/, poukázal na to, aby sa doplnil údaj, ktorý sudca N. osobne a zámerne údaj vynechal a týka sa druhu pozemku. Je to údaj verejnej listiny z pozemnoknižnej vložky a listu vlastníctva a bol podkladom pre osvedčenie. E. C., ktorý spracoval znalecký posudok na priame zadanie pána C.. Tým chcel poukázať, že LPM I. nikdy nemal ani hektár pôdy, len fingovane túto nehnuteľnosť obhospodaroval, 269 hektárov fingovane mal kosiť, ale nekosiť trávu, ale kosil štátne dotácie. Znalecký posudok napĺňa skutkovú podstatu trestného činu ako nepravdivý znalecký posudok podľa § 367, pretože na celom liste vlastníctva, teda pozemnoknižnej vložke XX je 12 hektárov lesa, z toho len 6 hektárov dostal jeho syn a synovec a druhá polovica bola na Slovenskú republiku. Chcel zvýrazniť, že patril majetok do MNV, nie N. A. I., pretože tento majetok obhospodarovali občania H.. Tvrdil, že Lesopoľnohospodársky majetok I. nikdy neužíval tento majetok, násilne bol odobratý v 90. rokoch, a v 97 roku, ROEP potvrdila, kde figuruje Slovenská republika, MNV G. H..

62. Žalovaný 1/ na pojednávaní poukázal na skutočnosť, že boli v rámci slovenského právneho prostredia prijaté zákony č. 229 a 330, ktoré mali odstrániť napáchané nepravosti a krivdy, ktoré boli spáchané. G. H. bola územím Maďarského štátu a LPM I. vznikol v 1988 a do roku 1991 za 3 roky svojej existencie mohol vo veciach konať a o veci sa zaujímať. Rovnako poukázal na skutočnosť, že predmetné územie, v ktorom nehnuteľnosti sa nachádzajú, je aj územím chráneným, pretože je zdrojom pitnej vody a je tam M. H. H., a teda aj z hľadiska ochrany prírody má to podstatný význam. Spomínaný znalecký posudok, spracovaný E. C. bol spracovaný ex post, ktorý bol zamestnancom N. I., a tento vypracoval znalecký posudok ako tendenčný na pokyn krajského prokurátora C. a je presvedčený, že tento znalec bol aj v konflikte záujmov.

63. Následne odvolací súd po tom, čo na dotaz adresovaný žalovanému 1/, či vo vzťahu k podaniu na č.l. 976 označenému ako „Námietky voči výrokom JUDr. Kovaľovej...“ uplatňuje námietku zaujatosti, oznámil, že nie, išlo iba o konštatovanie, odvolací súd v súlade s ustanovením § 182 CSP vyhlásil dokazovanie za skončené a udelil slovo záverečným rečiam.

64. Právny zástupca žalovaného 1/ poukázal, že predmetom konania od počiatku je dokazovanie a unesenie dôkazného bremena zo strany žalobkyne, či Slovenská republika je vlastníkom pozemkov zapísaných na LV č. XXX v k.ú. H. na už neexistujúcu obec, a teda konkrétne podiely J. K., pretože ako vyplýva z dokazovania podiel po C. C. je vlastníctvom Slovenskej republiky. Pokiaľ ide o podiel J. K. sú toho názoru, že žalobkyňa vlastne neuniesla dôkazné bremeno o tom, že existuje buď konfiškačná listina na podiely J. a rovnako ani dôkazné bremeno o titule vstupu do držby, resp. vydržania predmetných nehnuteľností pre Slovenskú republiku. Poukazoval na to, že v rokoch 97. až 99. bolo vydané okresným úradom rozhodnutie, resp. bola začatá okresným úradom tzv. ROEP, ktorá konštatovala a potvrdila aj zápis vlastníctva na podiel J. v 1, pričom účastníkom tohto konania bol nielen Slovenský pozemkový fond, ale aj N. I., V. Tieto skutočnosti sú napokon konštatované aj v náleze Ústavného súdu SR, aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, a potvrdzujú fakt, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno a ani neosvedčila žiadny titul vstupu do držby, a teda ani tento titul v prospech štátu nemôže plynúť. Keďže predmetom odvolacieho konania je rozhodnutie Okresného súdu Humenné ešte z 22.9.2011, ktorým bolo určené vlastníctvo pre žalobkyňu na tento podiel, následne po zrušení predmetných rozhodnutí je dôvodný nimi prednášaný návrh, aby krajský súd v tomto odvolacom konaní zmenil rozsudok Okresného súdu Humenné tak, že žalobu zamietne. V súvislosti s konaním okresného súdu i konaním odvolacieho súdu si uplatnil trovy konania.

65. Zástupca žalovaných 2/ a 3/ v rámci záverečnej reči uviedol, že LPM I. nemá zo zákona právo na podanie žaloby, keďže ide o ornú pôdu a TTP. Nie je na to zákonný nárok.

66. Zástupca prokuratúry v rámci záverečnej reči poukazoval na dôležité momenty dotýkajúce sa konfiškačného rozhodnutia a zápisnice o fyzickom prevzatí majetku, formálne síce nie vedeného na meno J., ale v tejto súvislosti aj na podané odvolanie jej synov a zápisnicu o prevzatí celého majetku a rovnako aj na nezákonnosť vydržania žalovanými týchto nehnuteľností. Vzhľadom však na závery ústavného súdu a najvyšších súdnych autorít ponechávajú rozhodnutie na odvolacom súde.

67. V rámci záverečnej reči zástupca žalovaných 2/ a 3/ poukázal na to, že: „synovia J. nikdy nepodali odvolanie, že išlo by o žiadosť o vypustenie ich majetku dedečka z roku 1948.“

68. Vykonaným dokazovaním, s poukazom na právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo vyššie citovaných rozhodnutiach, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je dôvodné. Je potrebné konštatovať, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý bol predmetom prieskumu odvolacieho súdu, odvolací súd nepovažoval za správny a preto napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, aj konaním a rozhodnutiami, ktoré boli založené v spise následne nadriadených súdov najvyššieho súdu a ústavného súdu, opätovne preskúmal v zmysle zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, rešpektujúc aj závery týchto nadriadených súdov a zistil, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav, nevyvodil správne právne závery a vo veci aj nesprávne právne rozhodol.

69. V prejednáwanej veci sa žalobkyňa, za ktorú v zmysle ustanovení § 50 ods. 6 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch, koná LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Banská Bystrica, podanou žalobou domáha určenia, že žalobkyňa je vlastníkom podielov z nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, k.ú. G. H. pod B3, B4 v 1-ici. Žalobkyňa, ako aj žalovaní svoj nárok o určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam odvodzovali od vydržania vlastníckeho práva, resp. spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 1 špecifikovaných pozemkov, ktoré pôvodne patrili J. K..

70. Podľa § 132 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom. Ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

71. Podľa § 134 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuťnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125). Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. Pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby.

72. V otázke tvrdenia žalovaných, že sporné nehnuteľnosti vydržali každý vo veľkosti podielu 1 špecifikovaných nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. G. H., ktoré pôvodne patrili J. K., o čom svedčí Notárska zápisnica č. M. XXX/XXXX, M. XXXXX/XXXX z 11. augusta 2005 (č.l. 20 - 22 spisu), ktorou notárka B. E. L. osvedčila vyhlásenie A. B. C. a A. P. C., že každý z nich je podielovým spoluvlastníkom v podiele 1, bolo v konaní tak pred Ústavným súdom SR (bod 51. až 63. nálezu ÚS SR), ako aj Najvyšším súdom SR (bod 16, bod 19 odôvodnenia uznesenia NS SR) konštatované, že neboli splnené zákonné podmienky podľa § 63 ods. 1 Notárskeho poriadku pre osvedčenie vydržania. Záver súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu vo svojom skoršom rozhodnutí že žalovaní nie sú podielovými spoluvlastníkmi konkrétne špecifikovaných pozemkov nachádzajúcich sa v k.ú. G. H., zapísaných na LV č. XXX, považoval Ústavný súd SR v zhode aj s Najvyšším súdom SR za presvedčivo odôvodnený.

73. Tvrdenia žalobkyne, že pozemky nachádzajúce sa v k.ú. G. H., zapísané na LV č. XXX, jej patria v celosti 1/1, teda nie len podiel po C. C., ale aj 1 podiel po J. K., bolo potrebné zo strany žalobkyne riadne preukázať, najmä to, že J. K. prišla o vlastnícke právo k predmetným pozemkom.

74. Z obsahu kópie pozemnoknižnej vložky č. XX (používanej na evidenciu nehnuteľností od roku 1881 do mája 1964) písanej sčasti v maďarskom jazyku a sčasti v slovenskom jazyku (č.l. 153 – 160 súdneho spisu), kde sú údaje o majetkovej podstate (pôvodne 88 pozemkoch označených parcelnými číslami) a o jej vlastníkoch (vrátane C. C. a J. K. a ich právnych predchodcoch) vyplýva, že 1.12.1958 v nej bolo pod č. 14 (s odkazom na zápis pod č. 13) zapísané: „Na 1/2cu C. C.... Podľa rozhodnutia ONV finanč. odboru v Snine zo dňa 29/10.1957 č. 4537/57 vkladá sa vlastnícke právo pre Československý štát (vo správe MNV) na 1/2cu.“. Uvedené rozhodnutie miestneho orgánu štátnej moci však v konaní predložené nebolo.

75. Podľa kópie zápisnice Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, sekcie B (pozemkovej reformy) v Bratislave v blanketovej forme (č.l. 534 - 535 spisu), ktorú spísalo 25.5.1948 vo G. H. na základe jeho rokovania s miestnymi orgánmi štátnej moci, predmetom ktorého bolo „prevzatie lesného majetku do držby a úžitku československého štátu (Ústredného riaditeľstva štátnych lesov), s tým, že predmetný majetok bol rozhodnutím Predsedníctva Slovenskej národnej rady skonfiškovaný podľa nariadenia čí. 104/1945 Sb. n. SNR.“ Do uvedenej zápisnice bolo písacím strojom, ale aj rukou dopísané, 14 že išlo o prevzatie lesného majetku bývalých majiteľov „C. C. a spol.“ a že išlo o lesné nehnuteľnosti, ktoré ležia v katastrálnom území „G. H.“ v celkovej výmere „98.2943 ha“. Uvedená zápisnica mala byť vyhotovená v štyroch exemplároch a mala mať deväť príloh, ktoré s ňou tvorili jeden celok, pričom medzi ne patrilo „Soznam lesných nehnuteľností“ obsahujúci 7 pozemkov označených parcelnými číslami bývalej vlastníčky „C. C., G. H.“, ktoré mali byť zapísané v pozemnoknižnej vložke č. XXX (č. l. 537 súdneho spisu), ako aj (slabo čitateľné) rozhodnutie Konfiškačnej komisie v Snine z roku 1948, ktorým rozhodla, že „O. C., obyvateľku v Maďarsku treba považovať podľa... nar. č. 104/45 Sb... za osobu národnosti maďarskej. Následkom toho pôdohospodársky majetok v rozsahu... nar. č... patriaci vlastníckym právom O. C. je skonfiškovaný ku dňu 1. marca 1948, a to bez ohľadu na to, v ktorom kat. území, či v ktorej obce na celom území Slovenska sa tento majetok nachádza“, ktoré zaevidovalo Povereníctvo Slovenskej národnej rady pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu, sekcia B, pracovisko v Humennom, 23. júla 1948 pod č. 3540/48 s predčíslo 3166/48 (zadná strana č. l. 537 spisu).

76. Kópia pozemnoknižnej vložky č.115 (používanej na evidenciu nehnuteľností od roku 1881 do mája 1964) písanej v časti v maďarskom jazyku a v časti v slovenskom jazyku, kde sú údaje o majetkovej podstate (2 pozemkoch označených parcelnými číslami) a o jej vlastníkoch (č.l. 407 – 408 súdneho spisu), 3.1.1959 v nej bolo pod č. 2 (s odkazom na zápis pod č. 1) zapísané: „Podľa rozhodnutia Odboru školstva a kultúry rady ONV v Snine zo dňa 4/12.1958 č. 4251/57 vkladá sa vlastnícke právo pre Československý štát (vo správe MNV) na 1/1.“

77. Obsahom spisu je ďalej kópia listu B. K. a U. K., oboch bytom K. XX, T. M. N., W. K., z 28.5. (pravdepodobne roku) 1948 v českom jazyku, ktorú adresovali miestnemu orgánu štátnej moci označenému ako „Dočasná okresní správní komise v Snině, Slovensko“, ako odpoveď na jeho výzvu č. 3880/1948 týkajúca sa povolenia predaja pozemkov po ich právnych predchodcoch, ktoré mali byť predmetom dedičského konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. X. XXX/XXXX (č.l. 568 súdneho spisu).

78. Právne významným pre toto odvolacie konanie bolo konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim v katastrálnom území G. H. s určeným pozemkovoknižným operátom, ktoré sa začalo v roku 1997 (č.l. 78 súdneho spisu). Okresný úrad rozhodnutím č. OPPaLH-99/50930-Ši z 13.10. 1999 „schválil register obnovennej evidencie pozemkov v katastrálnom území G. H., obec D., P. D., kraj Prešovský...“ s tým, že neznámych vlastníkov a vlastníčiek, ktorých miesto trvalého pobytu alebo sídlo nebolo známe zastupoval Slovenský pozemkový fond (regionálne pracovisko Humenné), ktorému boli doručené výpisy z návrhu registra. Medzi subjektami, ktorým boli doručené výpisy z návrhu registra bol aj N. A. I., štátny podnik (č.l. 83 až 85 súdneho spisu). Schválený register je verejnou listinou, na základe ktorej okresný úrad zapísal údaje registra do katastra nehnuteľností tak, že na LV č. XXX, v časti B (Vlastníci a iné oprávnené osoby) vložil pod č. 1 J. K., rodenú C., bez jej bližšej identifikácie dátumom narodenia, rodným číslom a miestom trvalého pobytu, len s údajom týkajúcim sa správy „(SPF)“, ako podielovú spoluvlastníčku vo veľkosti podielu 1/2 nehnuteľností – pozemkov nachádzajúcich 15 sa v katastrálnom území G. H., a pod č. 2 Slovenskú republiku – N. A. I., štátny podnik, pri ktorej odkázal na zákon č. 80/1998 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom [(ďalej len „zákon č. 80/1998 Z. z.“), (č. l. 130 až 131 súdneho spisu)].

79. V súlade s právnym názorom Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR je potrebné konštatovať, že právní nástupcovia J. K. nemali dôvod uplatňovať si svoje majetkové práva podľa reštitučných

zákonov, keďže vlastnícke právo J. K. bolo evidované v príslušných evidenciách od roku 1931 do roku 2005 (Pozri rozsudok ESLP Žáková proti Českej republike, č. 2000/09).

80. V danej veci bolo potrebné preukázať tvrdenie, či žalobkyňa môže byť vlastníkom nehnuteľností po J. K. v 1 tak, ako vo svojej žalobe tvrdila, že tieto nehnuteľnosti vydržala v rámci užívania nehnuteľností (en bloc) spolu s podielom C. C..

81. Dokazovaním bolo vykonané šetrenie a bolo potvrdené, že titul vydržania jej nemôže svedčiť, keďže zápis na J. K. na príslušných pozemnoknižných vložkách a listoch vlastníctva bol vedený do roku 1931, v 1997 bolo okresným úradom začaté konanie zjednodušenej evidencie, teda ROEP, a teda titul vydržania v tomto prípade nemohol svedčiť, keďže J. bola až do roku 2005 vedená a zapísaná ako vlastníčka. Bolo na žalobkyni tieto skutočnosti preukázať, osvedčiť, a to aj následne po rozhodnutí vyšších súdnych autorít.

82. Odvolací súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, v zhode s právnym názorom najvyšších súdnych autorít, že je potrebné žalobu žalobkyne zamietnuť. Tvrdenie žalobkyne o vydržaní sporných nehnuteľností v kontexte pozemkových reforiem realizovaných na území Slovenskej republiky, ako aj výsledku konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov v konaní nebolo preukázané. Rozhodnutie ústavného súdu a najvyššieho súdu bolo doručené všetkým stranám sporu, obsahové náležitosti a povinnosti a nároky z nich vyplývajúce boli žalobkyni známe na to, aby uniesla dôkazné bremeno v konaní o určení vlastníctva. Táto však v odvolacom konaní žiadny iný dôkaz (oproti predchádzajúcim) neoznala, nenavrhol.

83. Preto žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno, nepredložila všetky dôkazy, ani tie, ktoré súviseli s predkladaním listín a osvedčovania, že vlastníctvo jej patrí, a ktoré by vyplývali z rozhodnutí ÚS SR, či NS SR, a to napr. zápisnicu z prevzatia majetku, ktorá bola podaná len v blanketovej forme, ktorú žalobkyňa mala možnosť doplniť aj v rámci tohto odvolacieho konania, rekvifikovať predložením originálu. Pojednávania sa však nezúčastnila a žiadne iné listiny nepredložila.

84. Podľa ust. § 191 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

85. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Každý vykonaný dôkaz môže byť prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany spochybnený tým, že sa pripúšťa dôkaz opaku dokazovanej skutočnosti. Inak povedané, žiaden dôkaz nedisponuje predpísanou legálnou silou, ktorá by nepripúšťala dôkaz svojho opaku.

86. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nespĺnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

87. Odvolaciemu súdu sa žiada zdôrazniť, že predmetom konania bola žaloba o určení vlastníctva a odvolací súd v pozícii (po zrušení predmetného rozhodnutia) prvoinštančného súdu sa musel

vysporiadať, či žalobkyňa môže uniesť dôkazné bremeno pre tvrdenie, že je vlastníkom. Keďže z týchto dôkazov, ktoré sa nachádzali v spise, vyplynulo, že neuniesla dôkazné bremeno a žiadne ďalšie nepredniesla odvolaciemu súdu po všetkých konaniach, ktoré boli vedené za účelom zistenia úplne vykonaného dokazovania, ale rešpektujúc aj názorovú zhodu vyšších súdnych autorít, neostávalo nič iné, ako tento rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť.

88. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd postupom podľa § 388 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobkyne o určenie vlastníckeho práva k vyššie špecifikovaným nehnuteľnostiam zamietol.

89. Podľa § 453 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa primerane použijú na dovolacie konanie.

90. Podľa § 453 ods. 3 CSP, ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.

91. Podľa § 396 ods. 1, ods. 2 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

92. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

93. O trovách dovolacieho, odvolacieho a prvoinštančného konania rozhodol odvolací súd podľa § 453 ods. 1, ods. 3 a § 396 ods. 1, ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP podľa procesného výsledku konania. V prvoinštančnom, odvolacom a dovolacom konaní boli plne úspešní žalovaní 1/, 2/ a 3/, preto im odvolací súd vo vzťahu k žalobkyňi priznáva nárok na náhradu trov celého konania (prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho) v rozsahu 100 %.

94. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).